

Vogels van het boerenland Weerlanerpolder 2022 Monitoring en advies

Arjan van Duijvenboden
DNatuur rapport 212203
in opdracht van
Gemeente Hillegom

November 2022

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Inventarisatiemethode.....	4
De Weerlanerpolder.....	5
Gebied	5
Bodem en water	7
Bodem.....	7
Water.....	8
Vogels van de Weerlanerpolder.....	11
Vogels in telgebied 2022: locaties.....	11
Korte termijn: vogels 2014-2022: Aantallen.....	15
Lange termijn: vergelijking van 1997 met 2022.....	17
Doelsoorten NBP.....	17
Conclusie.....	19
Hoe verder?.....	22
Literatuur.....	23

Inleiding

De Weerlanerpolder of de Vosse- en Weerlanerpolder te Hillegom is een gevarieerd gebied met diverse soorten gebruikers: er is bedrijvigheid, zowel agrarisch als regulier (onder andere in het industriegebied, maar ook aan de Weerlaan en Oosteinderlaan), er wordt gewoond en er wordt hobbymatig vee gehouden, er wordt gerecreëerd en ten slotte is de polder in grote en nog steeds toenemende mate belangrijk voor boerenlandvogels en algemene biodiversiteit.

Dat zijn heel veel functies in een klein gebied en dat schuurt soms. Het is -onder andere, maar wel in belangrijke mate- aan de gemeente om keuzes te maken die al dan niet functies van het gebied beschermen of de ruimte te geven.

Voor bewuste en goed onderbouwde keuzes zijn correcte gegevens nodig over het gebied. Natuur kan die niet zelf leveren, maar een ecooloog die onderzoek doet wel.

De gemeente Hillegom heeft daarom DNatuur gevraagd om de weidevogelstand van het gebied in kaart te brengen en hierover te adviseren.

Deze rapportage behandelt de weidevogelstand in de Weerlanerpolder te Hillegom in 2022 en adviseert over eventuele vervolgstappen. Hierbij wordt soms terug gekeken naar de periode 2014-2021 (inventarisaties DNatuur) en naar inventarisaties door derden in 1997.

Inventarisatiemethode

DNatuur heeft de inventarisatie uitgevoerd middels de methode BMP, een door onderzoeksinstituut SOVON ontwikkelde wijze van onderzoeken (lit.4). Met deze methode wordt vanaf openbaar toegankelijke plaatsen door middel van verrekijker, telescoop en gehoor het gedrag van vogels geïnterpreteerd en in kaart gebracht. Dit is in de telgebied Oosteinderpolder (99,5 Ha) zes maal gedaan in de periode eind maart-half juni.

De gegevens worden digitaal opgeslagen middels software Avimap, waarmee na de tellingen ook de eerste bewerkingen plaatsvinden. Een belangrijke bewerking is het genereren van territoria op basis van vastgestelde regels per soort op basis van territoriumgrootte en gedrag in de tijd van het jaar. De gegevens van de 6 telronden leiden dus tot een territoriumkaart, welke aangeeft hoeveel en welke vogels waar een territorium hadden. Een territorium betekent in dit geval een vast leefgebied, bedoeld om het broedsel en de jongen veilig te stellen. Een territorium kent geen vaste grootte of 'harde' grenzen, maar is afhankelijk van de situatie, vogelsoort en soms zelfs individu.

De BMP methode heeft als nadeel dat gedragswaarnemingen geen vaste nestplaats aanwijzen en dat niet exact wordt gevolgd wat het broedsucces is. Het voordeel van deze veelgebruikte standaardmethode is dat de gegevens vergelijkbaar zijn met landelijke, regionale en ook (historische) plaatselijke data, zoals te zien in dit rapport.

Daarnaast is de methode uit te voeren vanaf de openbare weg en kost ze relatief weinig tijd, vergeleken met het opzoeken van nesten.

Het veldwerk is uitgevoerd door A. van Duijvenboden en G. Twigt, beiden ervaren tellers.

In het gebied vinden ook al jaren tellingen van wintervogels plaats, deze worden niet in dit rapport behandeld.

De Weerlanerpolder

Gebied

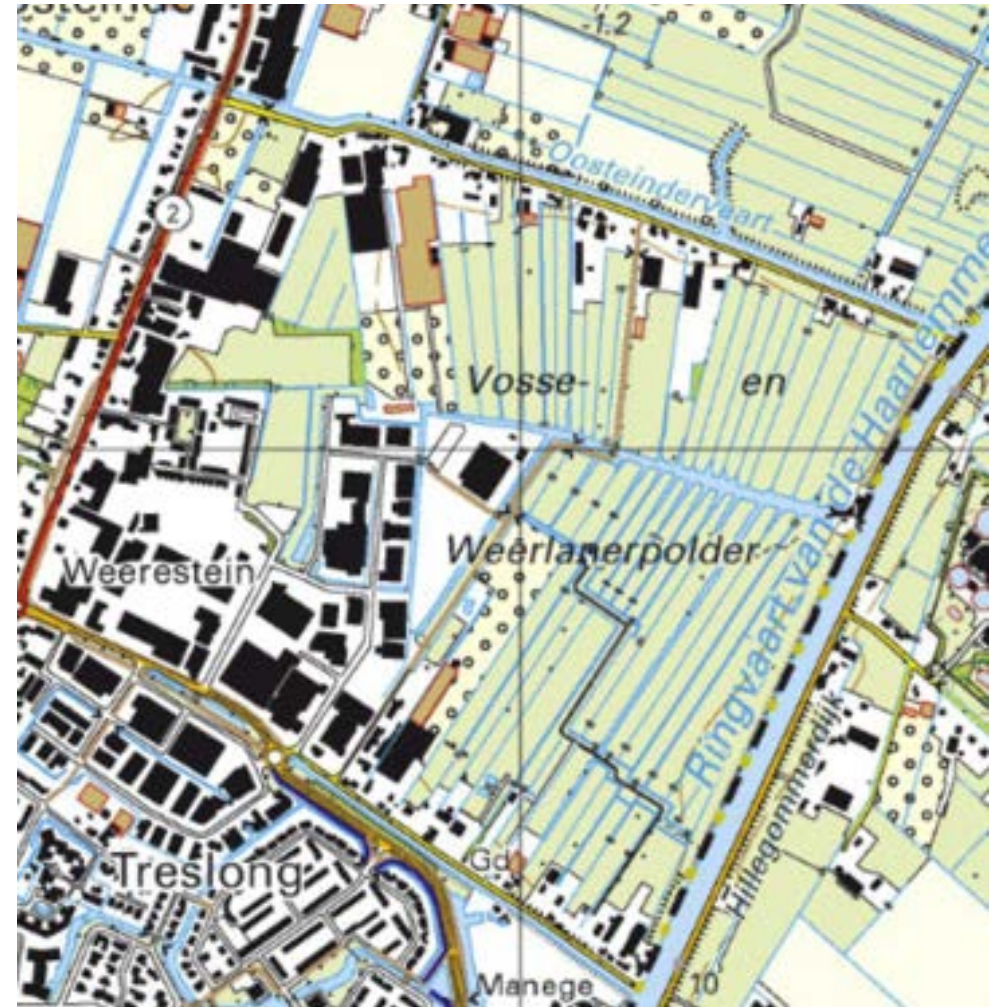
De Weerlaner polder is van oudsher een landbouwgebied. Tot heel recent bleef dat ook zo (lit 5): Tussen 1850 (afb. 1) en 2000 (afb. 2) was er slechts aan de randen landschappelijke verdichting ontstaan door bedrijvigheid. Daarna werden door de aanleg van een bedrijventerrein en een manege flinke oppervlaktes onttrokken aan het open gebied. In 2013 werden een aantal paden aangelegd en werd een deel van de polder bestemd voor recreatie en natuur. Stichting Het Zuid Hollands Landschap werd gevraagd het beheer uit te voeren. Sindsdien zijn diverse maatregelen in het gebied uitgevoerd om de weidevogelstand te verbeteren, maar zijn ook extra voorzieningen geplaatst voor recreanten.

Afbeelding 1: Weerlaner polder 1850 (Lit.

Afbeelding 2: Weerlaner polder rond 2000

Afbeelding 3: Weerlaner polder 2021

Bodem en water

Voor heel veel zaken, maar vooral voor op de grond broedende vogels zijn bodem en water in een gebied van levensbelang. Te hoog water betekent verloren nesten, te laag water betekent dat bodemdierpjes (het voedsel voor veel weidevogels) onbereikbaar zijn.

Verder zijn weidevogels gebaat bij een enigszins langzame grasgroei om te kunnen nestelen en omdat de jongen nog in juni tussen het gras door moeten kunnen lopen.

Afbeelding 4: de Weerlanerpolder, midden helder groen met de Leek in grijs, ligt duidelijk wat lager in het landschap als de direct noordelijk gelegen Oosteinderpolder, maar hoger dan de Haarlemmermeer. Aan de westkant is de polder duidelijk hoger, hier verdwijnt het hooggelegen zand van de oude duinenrijen onder het veen.

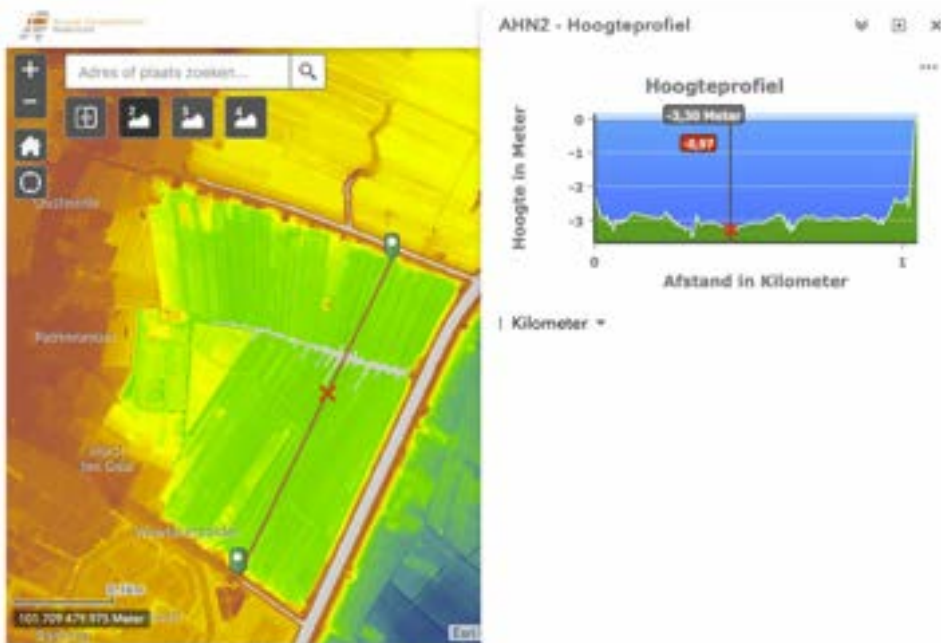
Bodem

In afbeelding 4 zien we dat de Weerlaner polder grotendeels een hoogte inneemt tussen de hoge zandgronden links en de laaggelegen Haarlemmermeer. In de kuststreek zijn de 'dalen' tussen de ruggen van de oude duinen (donker oranje in afb. 4) gevuld met veen. Soms is dit afgegraven (uitgeveend), maar dit is niet het geval in de Weerlanerpolder. Wel heeft door eeuwenlange bewerking en bemesting een omzetting van de bovenlaag plaatsgevonden, waardoor deze redelijk rijk is aan voedingsstoffen. Op een perceel is -gezien de plantengroei- dit duidelijk anders: hierop is in het verleden zand aangebracht voor plantenkweek. Nu staat dit perceel vol met moerasorchis. Toch valt de beschikbaarheid van voedsel voor gras erg mee, omdat veel grasland percelen vrij laag (afb. 5) liggen (weinig verbranding van veen) en omdat in het gebied al decennia geen reguliere landbouw meer plaatsvindt.

Water

Veel weidevogels hebben een voorkeur voor natte voeten. Water laat het gras langzamer groeien en geeft insectenrijke kruiden meer kans. Bovendien dwingt het water bodemdierpjes om hoog in de grond te leven, waar weidevogels er met hun snavel bij kunnen. Daarnaast zorgen plassen in het land voor veel kleine waterdierpjes die de vogels ook tot voedsel dienen.

Vrijwel geen waterpeil in Nederland is volledig natuurlijk en al helemaal niet in een polder. De Weerlander polder kent een aantal peilgebieden, waarvan het meest oostelijk een zomerpeil heeft van 3,47 m onder NAP (afb. 6). Combineren we dit met het hoogteprofiel van de AHN (Actuele Hoogtekaart Nederland) zoals zichtbaar in afb.5, dan wordt duidelijk dat de meeste percelen in het kerngebied een ontwatering hebben van 17 tot 50 cm. Voor grutto is de ideale ontwatering 20 cm. In de hele polder zien bij toepassing van de AHN dat

Afbeelding 5: Hoogtekaart met hoogteprofiel in het lagere deel van de polder.

de grens voor het voorkomen van weidevogels ongeveer rond de 50 cm ligt. Veel delen van het gebied liggen hoger, waardoor de bodemdieren te diep zitten en de grasgroei te snel is voor weidevogels.

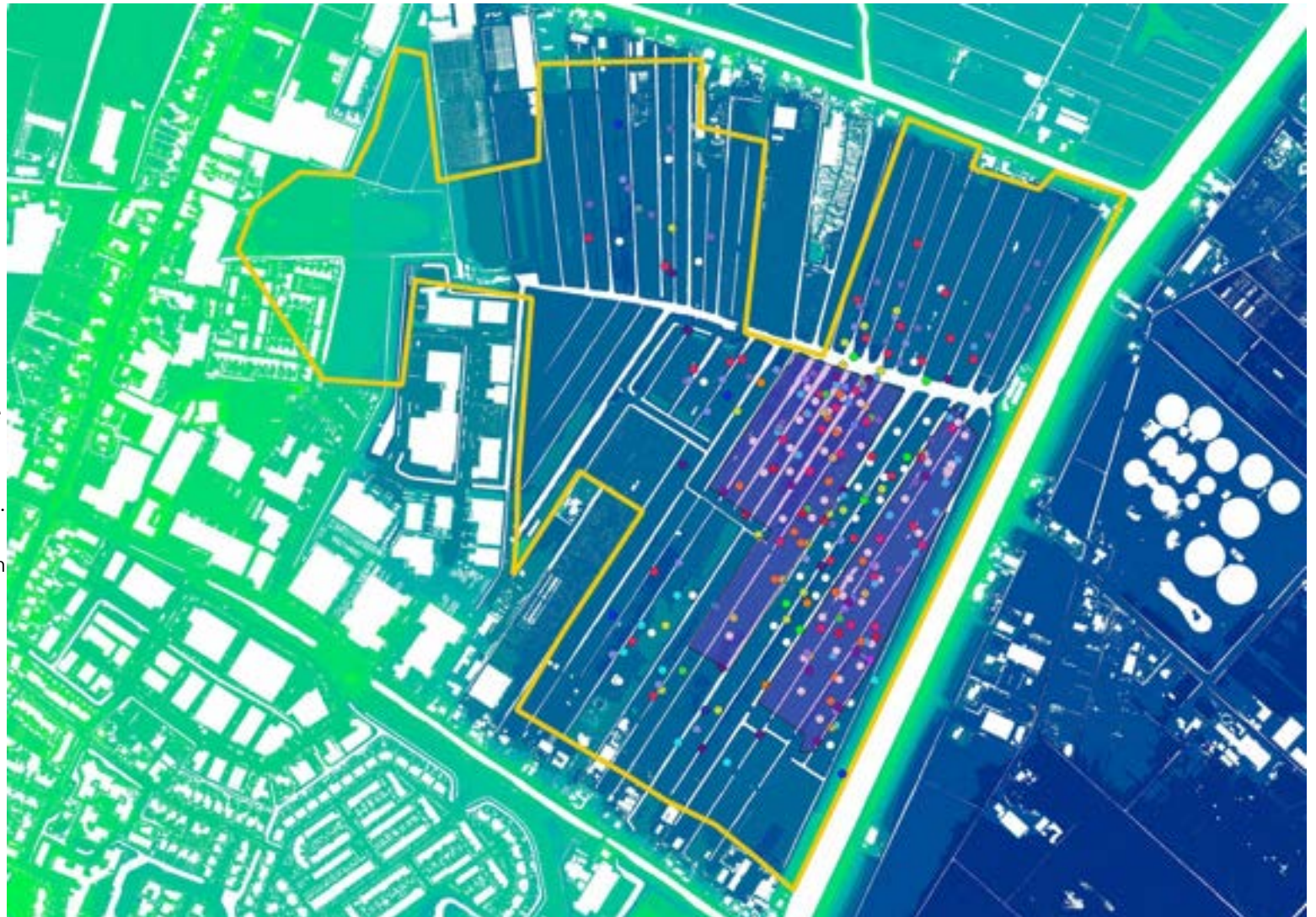

Afbeelding 6: Kaartje uit de toelichting op het peilbesluit van 2019. Vooral het zomerpeil is belangrijk voor weidevogels.

Om deze te snelle grasgroei tegen te gaan en om de weidevogels voedsel te bieden in het voorjaar, zijn door het ZHL in het gebied 2 delen gerealiseerd waar in het voorjaar (maart-juli) een hoge waterstand wordt gehandhaafd. In een gebied is de ontwatering ongeveer 10 cm (voedselgebied ouders en jongen) en in het andere hoogwatergebied wordt gestreefd naar een ontwatering van 20-30 cm.

In afbeelding 7 zijn deze hoogwaterdelen te zien (roze gearceerd). De aantrekkingskracht van het hoge water is duidelijk: ongeveer driekwart van alle vogels in de polder heeft hier een territorium. Een groot deel van de overige 25% heeft een territorium bij een lokale lage plek (donkerblauwe delen van percelen in afb. 7).

Andersom gesteld: een groot deel van de polder is momenteel te droog voor boerenlandvogels.

Afbeelding 7: Alle vogelterritoria in het gebied. Hoe blauwer, hoe lager het perceel. De laagste plekken betreffen delen van percelen. De twee delen waar in het voorjaar hoogwater wordt gerealiseerd zijn roze gearceerd.

Vogels van de Weerlanerpolder

Van 2014 -heden heeft DNatuur de vogels van het gebied in kaart gebracht op dezelfde wijze: BMP. Wel was in van 2014-2021 het telgebied kleiner (vergelijk afb. 8 met afb. 9), omdat de focus lag op het toen opnieuw in te richten gebied, nu in beheer bij Manege Hillegom en Stichting Het Zuid Hollands Landschap (ZHL) en aan de randen diverse andere eigenaren. In opdracht van het ZHL heeft DNatuur tot heden 2022 inventarisaties uitgevoerd (in 2022 in combinatie met de tellingen voor de gemeente Hillegom).

Omdat het telgebied in 2022 (afb. 9) groter is, werd aan de hand van de kaart (afb. 10 en 11) een correctie toegepast om later in dit hoofdstuk de aantallen territoria in het oorspronkelijk telgebied te kunnen vergelijken met de telling van 2022 (laatste 2 kolommen in afb. 13).

Vogels in telgebied 2022: locaties

In telgebied de Weerlanerpolder (afb. 9, excl. ganzen)) is te zien dat de meeste, maar niet alle vogelterritoria zich in het kerngebied (beheer: ZHL) bevonden. In afbeelding 10 en 11 zijn de gebieden met territoria buiten het kerngebied te zien, inclusief de ganzen. Naast de door het hele gebied voorkomende grote canadese ganzen, grauwe ganzen en meerkoeten zien we in de 'buitengebieden' ook enkele scholekster- en kievitertoria, en ook territoria van wilde eend en krakeend. Een compleet overzicht van territoria in de 'buitengebieden' is te zien in de laatste kolom van afb. 13.

De concentratie van weidevogels in het kerngebied is verklaarbaar: van oorsprong broedden hier voor 2014 (namelijk in 1997) al de meeste vogels (Lit.1) en het betreft de rustigste en natste percelen.

Wel was de concentratie van vogels in 1997 vooral rond de Leek en in de

percelen die nu bij de manege in gebruik zijn. De verklaring hiervoor is het feit dat de polder toen ontoegankelijk was en er nog geen manege was. Bovendien waren de percelen die nu in beheer zijn bij de manege toen lage, natte percelen. Door de verwerking van bagger is dit rond 2013 veranderd en zijn de percelen juist droog.

Afbeelding 8: Het van 2014 tot 2021 onderzochte gebied. In 2022 valt dit binnen het grotere polderbrede telgebied.

Bovendien zijn -op advies van DNatuur en als reactie op het minder geschikt worden voor weidevogels van het midden van de polder- in het oostelijk deel

juist plas dras percelen gerealiseerd. Hierdoor zijn de vogels verplaatst (en over het algemeen in aantal toegenomen) en door juist beheer ook in het oostelijk deel van de polder gebleven (zichtbaar op afb.9)).

Naast het 'oude' telgebied zijn ook in de rest van de polder vogels geteld, met verschillend resultaat:

- in het meest westelijk deel (uiterst links in afb. 9 en afb. 10) van de polder zijn geen territoria gevonden. Dit deel ligt ingeklemd tussen verschillende bedrijfsterreinen en het gebruik is intensief. Het aantal vogels is lager als verwacht, doorgaans zijn op dit soort plaatsen nog wel (restanten van) kleine vogelpopulaties te vinden
- in het noordwestelijk deel (linksboven/midden in afb. 9), waar een kwekerij is en paarden worden gehouden, zijn enkele territoria te vinden van bijvoorbeeld Kievit, scholekster en enkele eenden.
- Het noordoostelijk deel van de polder (rechtsboven in afb. 9) grenst direct aan het kerngebied aan de andere zijde van de Leek. We zien dan ook 'overloop' vanuit het kerngebied en het gebied is behoorlijk open. Toch valt het aantal territoria hier tegen en is niet in verhouding tot het kerngebied.
- Kerngebied (ZHL) (rechts in afb. 9): hier is een grote concentratie weidevogels te vinden door weidevogelvriendelijke inrichtingsmaatregelen en -beheer.
- Zuidelijk randgebied (onder in afb. 9): hier vindt lichte 'overloop' vanuit het kerngebied plaats, maar door activiteit (hobbyvee), verdichting (bomen, hagen) en de aanwezigheid van het wandelpad zijn de aantallen weidevogels hier beperkt.

Polderbreed gezien blijken de vogels dus maar zelden buiten het kerngebied te broeden. De noordoosthoek en de noordwesthoek hebben wel aantrekkingskracht op vogels.

Afbeelding 9: alle territoria van vogels (excl. Ganzen) in 2022

Afbeelding 10: Alle territoria (incl. Ganzen) in de Noordwestelijke hoek van het gebied.

Afbeelding 11: Alle territoria (incl. Ganzen) in de Noordoostelijke hoek van het gebied.

**Korte termijn: vogels
2014-2022:
Aantallen**

Als we kijken naar de aantallen vogelterritoria (dus broedende vogels) in de Weerlanerpolder (afb. 12), dan valt de flinke toename in het kerngebied op gedurende de jaren vanaf 2014: van 69 territoria in 2014 naar 200 territoria in het kerngebied 2022.

Deze toename is vooral te danken aan de kievit, die van 17 territoria toenam tot 58 territoria. Daarnaast namen ook de verschillende ganzen (vooral grauwe gans, +11 en canadese gans, +30) toe in aantal, maar ook meerkoet (17) en wilde eend (17).

Ook de kraakeend en kuifeend namen in aantal toe.

Sinds 2019 is de voor de streek kenmerkende en landelijk vrij zeldzame boerenlandvogel de gele kwikstaart verschenen in het kerngebied en neemt de

Soort	Tellingen in kerngebied/oorspronkelijk telgebied									Telling polderbreed	territoria buiten oorspronkelijk telgebied
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2022
Bergeend	1	1	0	1	1	1	1	1	3	3	
Kleine plevier	4	1		2	1		2	1	1	1	
Gele kwikstaart						1	1	2	3	3	
Graspieper	1	1	1	0	0	1	0	2	0	0	
Grauwe Gans				4	1	8	11	10	11	26	15
Grote Canadese Gans					7	6	11	11	30	41	11
Grutto	8	6	6	7	7	9	10	9	4	4	
Kievit	17	12	15	22	35	33	37	39	58	63	5
Knobbelzwaan	0	1	1	0	0		0	1	1	1	
Kraakeend	6	7	3	11	5	9	13	6	18	23	5
Kuifeend	3	4	2	6	4	4	6	6	8	9	1
Meerkoet				4	7	3	2	2	17	19	2
Nijlgans				1	1		4	3	3	4	1
Rietgors		2	1				0	0	0		
Scholekster	5	5	6	3	4	7	3	3	3	4	1
Slobeend	6	7	2	5	4	8	10	5	7	9	2
Tureluur	15	9	12	10	15	26	16	17	16	16	
Veldleeuwerik	1	0	0	0	0		0	0	0	0	
Visdief	1			2			0	2	0	0	
Wilde Eend	1				8		3	1	17	19	2
Aantal territoria alle vogels	69	57	49	78	100	116	130	121	200	245	45

Afbeelding 12: Alle aantallen territoria van 2014-2022, met rechts de polderbrede resultaten en welk aantal buiten het oorspronkelijk telgebied is waargenomen soort in aantal toe tot 3 territoria.

Kijken we naar het **gehele telgebied** (2e kolom van rechts in af. 12), dan zien we dat ook hier de kieviten een groot deel van de weidevogelpopulatie vormen, samen met de verschillende ganzen, krakeend, wilde eend en meerkoet. Verder van ook in deze tabel op dat de meeste vogels (200 van de 245) hun territorium hebben binnen het kerngebied.

Lange termijn: vergelijking van 1997 met 2022

Soort	Telling polderbreed DNatuur	telling polderbreed Tamis/Van Woerden
	2022	1997
Bergeend	3	
Kleine plevier	1	
Gele kwikstaart	3	2
Graspieper	0	2
Grauwe Gans	26	
Grote Canadese Gans	41	
Grutto	4	9
Kievit	63	21
Knobbelzwaan	1	
Krakeend	23	7
Kuifeend	9	9
Meerkoet	19	10
Nijlgans	4	
Rietgors		1
Scholekster	4	17
Slobeend	9	7
Tureluur	16	7
Veldleeuwerik	0	
Visdief	0	
Wilde Eend	19	58
patrijs		1
fazant		1
waterhoen	1	4
boerenzwaluw		1
grasmus		2
bosrietzanger		3
fuut	0	
Kleine plevier	1	
soepgans	22	
Aantal territoria alle vogels	269	150
Aantal territoria doelsoorten NBP ZH	96	61

Een vergelijking van 2022 met teljaar 1997 (afb. 13) is interessant en mogelijk dankzij de inzet van een aantal vrijwilligers destijds, waaronder Wil Tamis en Theo van Woerden (lit. 1).

Opvallend is dat er een verschuiving in beeld optreedt: sommige soorten soorten zijn in aantal toegenomen in 25 jaar, met name de kievit en verschillende ganzensoorten maar ook tureluur en verschillende eendensoorten.

Duidelijke achteruitgang zien we bij grutto (vanaf 2022, hebben we eerder gezien), maar ook de slobeend, graspieper, scholekster, wilde eend.

Het soortenspectrum lijkt te veranderen van een populatie met redelijk zeldzame soorten naar (nu) wat algemener soorten met meer nadruk op eenden en ganzen.

Doelsoorten NBP

Het Natuur Beheer Plan (jaarlijkse update) kent een aantal doelsoorten: kievit, grutto, scholekster, tureluur, slobeend. Deze soorten nemen als groep toe met mer dan 50% in 20 jaar, terwijl de landelijke trends steeds dalend zijn (laatste regel afb. 13).

Conclusie

Het gaat met een aantal soorten boerenlandvogels uitgesproken goed in de Weerlanerpolder, maar met een aantal belangrijke soorten niet. In het algemeen zijn de dichtheden van voor Zuid-Holland belangrijke soorten uit het Natuurbeheerplan zeer hoog. Het opzetten van water in een deel van de polder kan in beide ontwikkelingen een rol spelen.

Enkele deelconclusies:

- Meest opvallende soort is de kievit, die in 2022 met 63 territoria voorkwam in de polder, voor een groot deel binnen het beheergebied van het ZHL (20 hectare). Deze soort in zowel op lange termijn als op de korte termijn toegenomen.
- Vergeleken met 1997 is ook de tureluur toegenomen, maar in de korte termijn trend zien we een meer stabiel beeld.
- De scholekster is ten opzichte van 1997 sterk afgenomen en vertoont ook de laatste 10 jaar een afname.
- De grutto was tot 2021 stabiel in aantal, op lange en korte termijn. In 2022 kelderde het aantal territoria van 9 naar 4, een zorgelijke ontwikkeling.
- De slobbeend is min of meer stabiel in aantal, zowel op lange als korte termijn.
- Naast deze 'klassieke weidevogels' zien we dat een aantal eenden toeneemt (krakeend, kuifeend), alleen de wilde eend is in het gebied flink afgenomen.
- Alle ganzensoorten in het gebied nemen flink in aantal toe, zowel op korte als lange termijn. Mogelijk speelt naast de vernatting ook de

aanlokkende werking van de permanent aanwezige (en voortplantende) tamme ganzen en kruisingen daarvan met grauwe gans een rol.

- De gele kwikstaart broedt na een aantal jaren afwezigheid weer in het gebied.

De toename van het aantal vogels heeft duidelijk te maken met het vernatten van een deel van het gebied (ZHL) in het broedseizoen. Hier lijken vooral de 'opportunistische' soorten van te profiteren: vogels die snel een gebied bevolken als de omstandigheden gunstig zijn. De kievit is hier een goed voorbeeld van.

In navolging van de kievit bevolken doorgaans tureluur, scholekster, grutto een gebied. Dit omdat de gebiedseisen min of meer gelijk zijn en de vogels graag elkaars gezelschap hebben om zicht tegen rovers te kunnen verdedigen.

In de Weerlaner polder lijkt dit helaas nog niet het geval: buiten de kieviten om zijn een aantal soorten zoals grutto jaren stabiel gebleven, maar in 2022 plots afgenomen in aantal.

De reden hiervoor is -zoals vaak in de natuur- niet zomaar aan te geven. Een aantal factoren kunnen een rol spelen:

1. 2022 had een koude periode laat in het jaar: op 1 april liepen de grutto's in het gebied in de sneeuw.
2. In 2022 is voor het eerst een nieuw hoog water gebied gerealiseerd, op de plaats waar grutto's graag broeden. Mogelijk heeft het water te hoog gestaan waardoor de grutto's het gebied niet meer geschikt vonden.
3. Het grote aantal ganzen, maar ook het grote aantal Kieviten in het gebied kan een negatieve invloed hebben op andere weidevogels. Dit is echter nog nooit aangetoond.
4. In de loop der jaren is steeds meer pitrus en riet in het kerngebied gaan groeien. Hierdoor verandert het leefgebied van de weidevogels iets meer in de richting van een moerasgebied, waar andere soorten leven.
5. In voorgaande jaren zijn regelmatig katten gezien in het gebied. Mogelijk heeft dit voor verstoring gezorgd.
6. In voorgaande jaren was de reproductie van grutto onvoldoende: dit was een van de redenen om het extra hoogwatergebied te realiseren. Grutto's die te weinig jongen groot brengen, sterven uiteindelijk zonder dat jongen dieren hun plaats in een gebied over nemen.
7. Het kerngebied is klein en deels begrensd door een wandelpad maar ook door particulieren en bedrijven met allerlei activiteiten. Mogelijk is de rust in het gebied onvoldoende en verdwijnen soorten niet snel maar wel op lange termijn door een gebrek aan voldoende combinatie van Rust, Veiligheid en Voedsel.

Hoe verder?

De weidevogels in de Weerlanerpolder nemen in aantal nog steeds toe, maar een aantal belangrijke soorten nemen in aantal af. Het beheer in het kerngebied is succesvol maar heeft mogelijk enige aanpassingen in waterstand en pitrus bestrijding nodig.

Het blijft echter een probleem dat het kerngebied erg klein is voor een gezonde populatie weidevogels. Het kan wel, maar zoals we zien bij de grutto in 2022 is de populatie kwetsbaar omdat kleine veranderingen in de polder invloed kunnen hebben op het hele kerngebied. Op dit moment hebben de vogels zo'n sterke voorkeur voor dat kerngebied dat we kunnen stellen dat de rest van de polder niet geschikt is als broedgebied. Ook de naastgelegen Oosteinderpolder is nu niet geschikt als broedgebied.

Voor een gezonde weidevogelpopulatie op lange termijn zou het goed zijn als de populatie zich kan uitbreiden of kan uitwijken naar meer percelen binnen de polder.

DNatuur raadt de volgende acties aan om de weidevogelpopulatie verder te behouden en verder te ontwikkelen:

- Breid het kerngebied voor boerenlandvogels uit door te praten over weidevogelbeheer met andere poldergebruikers. Soms is er -met subsidies- al veel te bereiken. Als dit niet mogelijk is kunnen er wellicht gronden worden aangekocht en bestemd voor weidevogels met medegebruik.
- Probeer ook de Oosteinderpolder als weidevogelgebied te herontwikkelen.
- De gemeente heeft percelen in de Weerlanerpolder in eigendom waar voor zover DNatuur bekend geen extra maatregelen worden genomen

om weidevogels of biodiversiteit te bevorderen. Als het pacht betreft kan de gemeente gemakkelijk natuurvriendelijke voorwaarden opnemen in het pachtcontract. Het hangt van de plaats van het perceel af welke maatregelen zinnig zijn. Op deze manier kan het aantal voor weidevogels geschikte percelen in de polder worden uitgebreid.

- Wees er als gemeente in de vergunningverlening en handhaving alert op dat rond de kern geen activiteiten plaatsvinden die rust en veiligheid van de weidevogels kunnen verstoren. Denk aan evenementen in het voorjaar, het planten van bomen, bedrijven die veel geluid produceren in het voorjaar.
- Weidevogels hebben baat bij een hoger grondwaterstand in het voorjaar. Dit kan door een verhoogd peilbesluit, maar dat stuit op veel overleg met andere gebruikers van het gebied. Probeer daarom in meer delen van de polder een tijdelijke waterstandsverhoging te realiseren door de aanleg van bedienbare stuwen.
- Veel percelen in het kerngebied kalven sterk af. Hier verdwijnen vele vierkante meters weidevogelgrond in de Leek. Realiseer een onderwaterbeschoeiing om dit verder tegen te gaan.

Literatuur

1. W. Tamis, T van Oosteren; Weidevogels Oosteinderpolder en Vosse en Weerlanerpolder in 1997; in Fitis 58 via L. van Trigt
- 2: peilbesluit Oosteinderpolder; 6-12-2016, kenmerk 16.092005, Hoogheemraadschap Rijnland, 2017
- 3: AHN-viewer, AHN.nl ; geraadpleegd november 2022
- 4: Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- 5: topotijdreis.nl, geraadpleegd december 2022

